

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринки 18, II. пов.

Корто пошт. шл. 26.726

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 565.

Рукописи редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно 5— К.
чвертьрічно 15—
піврічно 28—
щорічно 56—

у Львові (без доставки):

місячно 4— К.
чвертьрічно 12—
піврічно 22—
щорічно 44—

в Німеччині:

піврічно 28— М.
щорічно 56—

За зміну адреси платити ся 50 г.

Ціна оголошень:

Рекламу вставляють за кожен рядок по 10 ліній на день по 100 г. в день. Рекламу вставляють за кожен рядок по 10 ліній на день по 100 г. в день. Рекламу вставляють за кожен рядок по 10 ліній на день по 100 г. в день.

Одні примірники коштують у Львові к. на провінції к.

Львів, 27. листопада 1918.

По веревці, спричиненій не тільки воєнними й політичними подіями: польською воєнною окупацією Львова 22. с. м., але також технічними перешкодами: дьокалі нашого видавництва улягли разом з цілим домом „Проміслю“ і взагалі з іншими українськими інституціями сильному знищенню, — приступасмо знов до видання нашого видання.

Наші задачі політично і місцєво диктуют нам воєнно-політичне положення Львова. Знаходимося в місті, зайняті польською воєнною окупацією і відірвані брєвною лінією від нашого народу і нашої держави.

Отже мусимо бути органом місцевим не тільки територіально, але також політично.

Се останнє не тільки тому, що не маємо ніяких зв'язків з нашим народом і з нашою державою, але також тому, що польська воєнна окупація завичує нашій політичній думці межі, яких не можемо переступити.

Бо між побідником і побідженим, між завойовником і завойованими нема політичної дискусії, політичних аргументів; дискусію й аргументи заступає єдиний стереотипний суд, з якою друга сторона мусить числитися.

Тому наше громадянство нехай не дивується, коли наша мова не буде такою, яка супроти того, що діється, повинна бути. Ані польський воєнно-політичний режим, ані виводи польської преси не можуть бути так освітлені, як цього вимагає правда і справедливість, в ім'я якої український народ будує свою власну державу.

Однак бувають хвили, коли найголосіше говорять мовчанка: сит тасоні, сімшант.

Та в той час, коли наші уста будуть мовчати, в наших серцях нехай якимсь педомієм горять надії і віра, що прийде День Визволення, коли ми, тепер побіджені й завойовані, з'єднаємо знов з цілим нашим народом в єдиний, великий, вільний Україні.

З вірою в прихід цього Дня починаємо нашу працю.

Наше теперішнє політичне положення.

Львів, 27. листопада 1918.

Дня 21. с. м. військо і правительство Західно-української Народної Республіки опустили столицю Республіки Львів, який опісля того заняло польське військо.

Під ехороною польського війська організувався у Львові польський Тимчасовий Правлячий Комітет, який проголосив, що в ім'єні польського правительства в Варшаві обіймає власть над цілою бузшою австрійською провінцією Галичиною, отже і над галицькою територією Західно-української Народної Республіки. Так само утворився у Львові польська військова власть для Східної Галичини, отже для території Західно-української Народної Республіки. В ім'єні правлячої Тимчасової Ради м. Львова в відомі з 22. с. м., а польські члени Ради за відомі з 25. с. м. проголосили належність Львова до польської держави.

Таким чином перед нами факт воєнної окупації Львова і символічної окупації галицької території Західно-української Народної Республіки для польської держави.

Символічну окупацію можемо оставити на боці. Супроти факту, що пєвз Львовом дійсна власть знаходиться в руках правительства Західно-української Народної Республіки, — вона характеризує тільки польські зависли.

В польсько-українських переговорах, які велися у Львові від 1—20. с. м., польська сторона все заставляла, що вона не хоче передсуджувати державної будучности Східної Галичини. Так тільки польське військо опанувало Львів, ті самі Польки послідилися проголосити належність Львова і цілої Східної Галичини до Польщі.

Інша річ — воєнна окупація Львова. З нею ми мусимо числитися як з фактом, щодо якого ми, Українці м. Львова, знаходи-

мося під пануванням польської окупаційної власти, власти завойовника.

Ми знаємо, що власть завойовника важка. Однак й вона має свої границі. І завойовник має обов'язок шанувати права завойованих, даєти правну ехороу як їх особам і маєткові, так і їх національні добром, отже і національним правам, їх інституціям духової і матеріальної культури. Стояти на сторожі цих своїх прав, — се добре право завойованих, яким цього права ніякий завойовник відмовити не може.

Що ці права Українців м. Львова не були польськими окупаційними властями пошановані так, як се було обов'язком цих властей, — се на сія місці тільки стверджуємо. Доказівше представимо справу окремо.

Ставши побідженими, завойованими, Українці м. Львова не повестили бути горожанами Західно-української Народної Республіки. Се накладає на них обов'язок не робити — хіба під фанцим примусом — нічого, що моглоби пошкодити їх державі.

Зокрема ніхто з нас, завойованих Українців м. Львова, ані самі, ані колективно не має права вдаватися з польськими окупаційними властями в ніякі переговори, які мали-б за ціль урегулювання польсько-українських відносин, чи взагалі, чи хочби у самім Львові. Підносимо се, бо в публичних промов польських політиків і в виводах польської преси зирвано зарисовується бажання, щоб, створивши побідою „єдиному реальну підставу, на якій може дійти до порозуміння“, спребувати довершити польсько-українську угоду. Отже заявляємо з найбільшим натиском, що до ведення польсько-українських переговорів ніхто з нас, Горожан Західно-української Народної Республіки, останючі під польською окупаційною властю, не має ніякого права, та ще вдаватися в такі переговори було-б зрадою Республіки. Єдино компетентним до цього вляється правительство Республіки.

Під чужою окупаційною властю, відірвані брєвною лінією від своїх братів і свого правительства, засуджені на безчинність тоді, коли на нашій землі треба стільки рук до державотворчої праці, — важкі будемо переживати часи.

Однак не падаймо духом. Бєлєгія, Сєрбія й інші держави були під час світової війни цілі роки під чужою окупацією, а єднакє такі діждалися визволення.

Факт окупації Львова польським військом не змєє той ясної як сонце правди, що Львів — старинна столиця української галицько-волинської держави — лежить на українській землі, заселеній своєкорітним українським народом. Ся земля, сей народ має повне право до державної самостійности і свого права ніхто не може відняти йому тоді, коли вся Європа перебудовується на основі права національного самообв'язання, права кожного народу бути державним господарем на своїй землі.

Польська окупація Львова — се тільки епізод в процесі творення української держави, — епізод, який свідчить проти Польків, як доказ, що вони все ще хотіли би панувати над українською землею й українським народом. Маймо силу сей епізод гідно пережити.

А Польки нехай живуть, що могли завойовувати Львів, але не можуть завойовати наших умів, наших душ, наших серць, наших почувань. Вони там, де український народ під проводом свого правительства кує долю з'єдиненої Української Народної Республіки.

До урядників Українців у Львові.

Теперішня польська власть у Львові домагається від урядників зложення приречення, а саме:

Від шефів: „На руки Тимчасового Правлячого Комітету, органу відповідального перед польським національним правительством, складаю службове приречення, що відповідно до поручень і вказівок того комітету буду в інтересі цілого населення вірно й пильно повинити

обов'язки, звані в повіреним мені урядовим становищем“

Від урядників: „Складаю приречення, що відповідно до обов'язуючих законів буду в інтересі цілого населення вірно й пильно сповняти обов'язки, звані в зійняним службовим становищем. Так прирікаю.“

В сія справі подається до загальної відомости: Шефи Українці жаданого приречення зложити не сміють. Українці урядники і служба всіх родів, як хвилєво завойовані, можуть жаданє від них приречення зложити.

Правий Комітет Українців урядників і служби.

Польські інформації для загравиці і дійсна правда.

Польський воєнний комунікат проти іскрової депеші Польської Ліквідаційної Комісії.

„Робудка“, ч. 16. з 21. с. м. доносить:

Польська Ліквідаційна Комісія вислала до польської Агенції в Львові, до польського Комітету в Парижі і до генерала Franchet d'Espèrey отсю іскрову депешу:

„Українці у Львові допускаяються насильств. Положення, взяті у бою, вішають, до безборонних інвалідів стріляють, артилерія під управою німецьких офіцерів бомбардує шпиталі, вбивають збираючих трупи, які лежать на вулицях міста.“

„Знайдено документи, які стверджують, що заколот і ціла військова акція Українців є ділом давного австро-німецького правління.“

„Просимо зараз прислати спеціальну місію антанті до Кракова і Львова, щоб запобігти дальшому проливу крові.“

Стільки Польська Ліквідаційна Комісія в телеграмі, призначеній для загравиці.

Тимчасом урядовий комунікат польської військової команди у Львові з підписом генерала Рої, поміщений в польських газетах з 23. с. м., стверджує ось-що:

„Поголоски про вішання і вбивання мешканців польської народности зі сторони українських військових відділів пока за лис ся неправди в і.“

Отже генерал Роя заперечує те, що голосить для загравиці Польська Ліквідаційна Комісія. Однак заперечення генерала Рої певне не розіслані іскровою депешою за границю; там мають вірити іскровій депеші, яка бе алярм з приводу „українських насильств“.

Такі самі прайдні алярми про „німецьку інтригу“.

Способи боротьби зі сторони Поляків жадно відомі і українське громадянство має про них вироблену думку.

Польські власти у Львові.

Тимчасовий управляючий Комітет.

В ночі з 21. на 22. п. м. військо Західно-української Народної Республіки і державні власти уступили зі Львова, подіючись на схід. В мурі столиці загурили польські війська, котрі прийшли із заходу. У Львові створено на місце українських державних урядів польський „Тимчасовий управляючий Комітет“. Його склад представляється ось так:

Військо — реф. Дубавонч, заст. Світальський.

Скарб — реф. Глобінський, заст. Стефчик.

Адміністрація — реф. Скарбек, заст. Хлямтач.

Зеліничі й дороги — реф. Гавзнер.

Почти й телеграфи — реф. Ласковницький.

Апров'язія — реф. Курілович.

Шкільництво — реф. Хлямтач, заст. Оземблєн.

Судівництво — реф. Левенгер, заст. Сталь.

Відбудова краю і відшкодовання — реф. Глажевський, заст. Щирек.

